

GLAS

AKADEMSKI

LETO IV. STEV. 2.

LJUBLJANA, 25. JANUARJA, 1936.

NAŠE DELO V LETU 1936.

Ravnihar J. Evgenij

V zgodovini slovenske univerze bo pomenilo to leto važen mejnik njenega razvoja: V Ljubljani bo postavljena centralna univerzitetna knjižnica. Dogodek, ki ga moremo pravilno preценiti in presoditi le tedaj, če pomislimo, da je naša univerza ostala skozi 16 let od svoje ustanovitve pa do danes, skoro enako opremljena, kot je bila v svojem začetku, skoro enako nepopolna, nedograjena in nezadostno dotirana. Če pa pregledamo zgodovino bojev za ustanovitev slovenske univerze, po njeni ustanovitvi pa bojev proti poizkusom njene okrnitve, če primerjamo njeno rast z porastom drugih univerz v državi in s tem v zvezi pomen ljubljanske univerze za slovenski narod, predvsem pa če osvetlimo borbo za knjižnico, ki jo je vodilo dijaštvo s pomočjo celokupne slov. javnosti in političnih, gospodarskih in kulturnih predstavnikov slov. naroda, potem se nam pokaže v zelo jasni luči, da ni vprašanje dograditve in izpopolnitve ljubljanske univerze samo vprašanje, ki se tiče univerze same. V tej luči postane to vprašanje ne samo kulturno ampak tudi eminentno politično vprašanje slovenskega naroda.

Zavedati pa se moramo, da je ljubljanska univerza majhna univerza majhnega naroda, ki mu je vsak korak v življenju neizmerno težak, da je vsaka pridobitev, ki jo je deležna naša alma mater dosežena le z velikimi napori. Ravno ta zavest nam narekuje naš bodoči program. Uspeh dveletnega dela celokupnega ljubljanskega dijaštva mora biti le prvi korak pri tem delu. Uspeh, ki nam kaže, da je naša dosedanja pot pravilna in da moramo to delo v podvojeni meri nadaljevati.

Delo za postavitev knjižnice je v glavnem dokončano. Treba je le paziti in opozarjati naše politične zastopnike v Beogradu, da se pravočasno odstranijo še zadnje zapreke glede načrtov in da se sklene čimprej potrebne posojilo, da nas ne prihiti usodni mesec april, ko preneha sedanja proračunska doba. Treba pa je pristopiti z vso resnostjo k drugemu delu naše akcije za biblioteko, k vprašanju knjig. »Država nam mora postaviti knjižnico, opremili jo pa bomo sami.« Pod tem geslom smo začeli pred dvema letoma boj za univ. biblioteko. Čas je sedaj, da pristopimo k izvrševanju drugega dela naše akcije: dela za nabavo knjižnih zbirk. Knjižni zbirki drž. licejske biblioteke moramo izpopolniti predvsem s knjigami, ki služijo neposredno delu univerze in študiju študentov. Delo tovarišev po seminarjih in knjižnicah naj se spopolni s tem, da izdelajo sezname knjig, ki jih vsak posamezni seminar nujno potrebuje za svoje delo. Čimprej je treba izpremeniti z zakonom drž. licejsko biblioteko v Ljubljani v univerzitetno biblioteko. Kajti na ta način bodo znanstvena dela profesorjev in disertacije študentov prišla v svet na tuje univerze, mi pa bomo dobili vsa dela inozemskih univerz. S tem bo vzpostavljen stik med našim in inozemskim modernim znanstvenim življenjem.

Sedaj, ko bomo začeli borbo za nadaljno dograditev naše univerze, je treba, da se sestavi načrt za celotno univerzo, kakršno potrebujemo. Brez dvoma je, da poslopje bivšega deželnega dvorca, v katerem je sedaj nastanjena univ. uprava, juridična in filozofska fakulteta, ne odgovarja zahtevam in potrebam moderne univerze, tudi če bi bilo dovolj prostorno. Študentje

morajo skupaj z univerzitetnimi oblastmi, predvsem z juridično in filozofsko fakulteto organizirati poseben odbor, ki naj preštudira vprašanje, kje naj bi stala v bodoče naša alma mater in v kakšnem obsegu jo potrebujemo. K temu delu pa bo moral ta odbor povabiti tudi še druge faktorje, predvsem mestno občino ljubljansko, naše arhitekta in kulturne delavce. V tem oziru je že poskrbljeno edino le za našo tehniško fakulteto, ki bo pač ostala na Mirju, vendar tudi ona nima še svojega celotnega programa v podrobnosti izdelanega. Vendar je vprašanje hidrotehničnega in kemičnega instituta v toliki meri dozorelo, tudi glede načrtov, da bo mogoče z dobro organizirano akcijo doseči potrebne kredite vsaj v bodočem drž. proračunu, kar se nam letos ni posrečilo.

Največji problem naše nepopolne univerze je že od njene ustanovitve vprašanje izpopolnitve medicinske fakultete. Borba za njeno izpopolnitev se vleče kot rdeča nit že vsa leta obstoja ljubljanske univerze. Doseglo se je le to, da niso vzeli še tega, kar že imamo. Ker je v tem letu predvidena velika akcija za postavitev nove moderne bolnice v Ljubljani, je jasno, da bo moral tudi in predvsem slov. študent sodelovati pri tem delu. K reševanju vprašanja, kakor je ljubljanska bolnica, so poklicani predvsem zdravniški krogi in javni funkcionarji, toda ni dvoma, da bo velik del dela te akcije ležal na ramah študentov. Ni treba povdarjati pomembnosti tega dela, saj je namenjeno interesom širokih plasti slov. ljudstva, vendar ne smemo pozabiti, da je to prva konkretna prilika, da se izpopolni naša medicinska fakulteta. Specialna naloga, tako univerze kakor tudi nas študentov pri tem delu za bolnico je, da bo morala biti nova, moderna bolnišnica v Ljubljani zgrajena tako, da bo lahko služila tudi namenom klinike.

Važen kulturni problem ne samo kulturne Ljubljane, ampak tudi našega glasbenega sveta je, da se osnuje na ljubljanski univerzi muzikološka stolica. Imamo sicer drž. konservatorij, ki predstavlja našo visoko šolo za glasbo, toda tam je delo preveč prikrojeno praktičnemu udejstvovanju in tako precej nedostopno širšemu krogu študentov. Ni dvoma, da bi osnovanje glasbene stolice precej razširilo zanimanje in poznavanje glasbenega življenja, saj je n. pr. velik interes za umetnostno zgodovino, takorekoč v Ljubljani ustvarila šele naša univerza. Jasno je, da bi se tej stolici priključil folklorni institut. Naša nar. pesem je vredna, da se z njo peča naša narodna univerza. Z muz. stolico bi pritegnili v naš krog tudi tovariše konservatoriste, nam pa bi postala ta stran slov. kulturnega udejstvovanja nepriemerno bolj dostopna.

Delo za osnovanje neodvisne akademske menze, v kateri bi dobivali hrano zastoj precej naših najrevnejših tovarišev, moramo v tem letu nadaljevati do končnega uspeha, da vsaj nekoliko popravimo posledice usodne uvedbe šolnin iz leta 1932., radi katere je bil onemogočen študij precejšnjemu številu naših tovarišev, mnogim pa delo in študij skrajno otežkočen. Zavedam pa se, da je to delo skrajno delikatno in najbolj težavno radi razmer pri nas samih. Kakor vse drugo je vzel pri nas tudi reševanje slabega socialnega položaja slov. študenta v zakup vsemogočni politikun in ga seveda rešuje politično. Ravno ta moment pa nam mora biti vzpodbuda in memento, da je naše delo za osnovanje res neodvisne akademske menze dvakrat nujno.

S tem sem nanizal nekaj največjih in najnujnejših problemov, ki nas na univerzi najbolj teže. Ne rečem, da sem bil izčrpen, nasprotno, saj je univerza in kultura naroda živ organizem, ki po svojih zakonih raste, če ne propada, in nam novi problemi vstajajo sleherni dan. S tem začrtanim programom dela tudi nisem mislil, da bi se delo študentov v tem letu omejilo le na gornja vprašanja ali na univerzo samo. Saj so prilike in razmere take, da nas bolj ko kedaj poprej kličejo na delo tudi izven univerze. Hotel sem le podčrtati, da naj bo glavni interes in glavno delo slovenskega študenta usmerjeno in posvečeno tudi v tem letu vitalnim interesom naše univerze, kakor je to bilo dosedaj. Saj je to najlepša zahvala zavodu, ki je namenjen vzgoji nas študentov. Napisal pa sem te besede tudi zato, da v času, ko skušajo to delo in sadove tega dela vpreči v voz strankarskih koristi, ko se spričo obnašanja nekega dela naših tovarišev na zadnjem občnem zboru A. A., ne morem otrestiti vtisa, da jim ne gre za stvar akcije, ampak za vodstvo, za zavzetje postojanke, da v tem času vsi oni tovariši, ki jim je zares pri srcu slovenska univerza, s podvojeno silo poprimejo za delo, ki ga je vršila A. A. dosedaj in ki ga mora vršiti še v naprej. Delo generacij naših očetov nam je pridobilo univerzo, naloga naše generacije pa mora biti usmerjena v to, da jo zgradimo tako, da bo v polni meri mogla vršiti svoje visoko poslanstvo, ki ga kot najvišje slov. kulturno žarišče ima.

SPOMENICA ZAGREBSKEGA REKTORJA.

Rektor zagrebske univerze dr. Stanko Hondl je predal prosvetnemu, gradbenemu in finančnemu ministru spomenico o gradbenih potrebah zagrebske univerze. Iz zagrebskih listov povzemamo, da je gospod rektor v svoji spomenici najprej omenil, da je po novem proračunu za leto 1935.-36. določenih: za nove zgradbe beogradske univerze 20.000.000 Din, za nove zgradbe ljubljanske univerze 7.500.000 Din, za nove zgradbe zagrebske univerze 2.655.000 Din. Nato so v spomenici naštetje najnujnejše potrebe zagrebske univerze po sledečem redu:

Za dovršitev ortopedsko-zobne klinike na Šalati, ki je bila zgrajena iz proračunskih sredstev v letih 1929. do 1932. in ki stoji že tri leta neizrabljena in propada brez pravega nadzorstva kot mrtev kapital: 2.500.000 Din.

Za uspešno delo na agronomski fakulteti je potrebno, da se zgradi še drugi paviljon v Maksimiru. Za to so potrebni 4.000.000 Din. V proračunu pred dvema letoma so bili v ta namen že določeni 4 milijoni, v lanskem proračunu pa 1 milijon. Nobeden od teh dveh zneskov ni bil izplačan.

Veterinarska fakulteta rabi nujno 6 milijonov za novo zgradbo instituta za nalezljive bolezni in mikrobiologijo. Kljub važnosti, kakršno predstavlja ta fakulteta za nas kot agrarno državo, se razen nekkih dvorišnih pritličnih stavb ni zgradilo za njo po vojni nič. Veterinarska fakulteta se nahaja v poslopju nekdanje podkovske šole, ki je bila dovršena že pred vojno, ko se je s hrvatskim šolstvom in s hrvatskim poljedelstvom upravljalo iz Zagreba.

Botanični zavod filozofske fakultete naj dobi svojo zgradbo v botaničnem vrtu. Ustanovi

se naj vseučilišna lekarna. Oboje zahteva reforma farmaceutskega študija, ki je neodložljiva. Potrebna sredstva: 2.000.000 Din.

Za novo poslopje tehnične fakultete na Ciglani je potrebnih 10 milijonov Din. Poleg tega 100.000 Din za končno dovršitev načrtov za tehnično fakulteto.

Potrebe medicinske fakultete, kakor jih je potrdila na novo fakultetna komisija s svojim zaključkom od 23. junija 1935, so naslednje:

Za prezidavo zgradbe za sodno-medicinski inštitut 400.000 Din, za inventar in biblioteko sodno-medicinskega inštituta 500.000 Din, za terase na južnem krilu pediatrične klinike, namenjene za tuberkulozno deco in za novi oddelek pediatrične klinike (za nalezljive bolezni): 680.000 Din, za anatomski inštitut 200.000 Din, za röntgenološki inštitut 350.000 Din, za novo zgradbo očne, neurološke in psihijatrične klinike 10.000.000 Din.

Za prizidavo filozofske in pravne fakultete na Aleksandrovem trgu 6.000.000 Din.

Nujna potreba zagrebške univerze, predvsem njene filozofske fakultete, se poslopja za narodne muzeje v Zagrebu. Vsi tisti univerzitetni profesorji, ki so obenem ravnatelji muzejev, so pred kratkim soglasno sklenili, da bi se za zagrebški muzealni gradbeni program moralo dobiti 20 milijonov dinarjev. Če bi ne bilo vojne, bi bili ti muzeji že davno dovršeni. Hrvatski sabor je 1914. leta sklenil v ta namen posojilo od 1.500.000 kron. To posojilo bi se odplačevalo z anuitetami avtonomnega hrvatsko-slavonskega budžeta. Gospod rektor ugotavlja, da odpada v današnjih časih na kvadratni meter naseljenih zagrebških tal od leta do leta manj intelektualnih vrednot. Na koncu spomenice omenja, da je potrebna nova zgradba tudi za teološko fakulteto.

Za načrte za nove zgradbe in za adaptacije starih naj se ustanovi stalna gradbena pisarna. V novi proračun se zato naj vstavijo sredstva za namestitev enega šefa arhitekta V. grupe in enega pomočnika s kvalifikacijo gradbene ali srednje tehnične šole v IX. grupi.

Najemnine v letu 1934/35, so znašale:

za beograjsko univerzo . . .	Din 423.000,
za zagrebško univerzo . . .	„ 950.000;
v letu 1936.-37. so predvidene:	
za beograjsko univerzo . . .	Din 364.000,
za zagrebško univerzo . . .	„ 940.980.

RESOLUCIJA PTUJSKIH AKADEMIKOV.

Uredništvo je sprejelo naslednji dopis iz Ptuj, ki ga v celoti objavljamo.

Ptujski akademiki, člani Društva jugoslovanskih akademikov v Ptuj, študirajoči po univerzah v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu, zbrani na članskem sestanku dne 30. decembra 1935, sprejemamo naslednjo resolucijo, ki je temeljne važnosti za naše krajevne delo in za delo slovenskih akademikov sploh. Resolucija se glasi:

Ptujski akademiki imamo različne poglede na svet, na družbo in na politične razmere. Toda te razlike med nami nas niti v najmanjši meri ne ovirajo, da ne bi delali in se borili vsi skupno za svoje skupne študentske pravice in zahteve. Prav ti naši skupni interesi in smotri so tisto, kar nas neločljivo veže, kar je izhodišče in vsebina našega skupnega dela. Iz teh interesov izhajajo naše naloge, ki smo jih že, in ki jih bomo še aktivneje izvrševali.

Prva naloga. Materialna pomoč našim gospodarsko najbolj prizadetim tovarišem za omogočenje študija (plačanje šolnin in taks!) in za olajšanje njihovega gmotnega položaja s pomočjo podpor od nabiralnih akcij in društvenih prireditvev. To svojo prvo nalogo smo doslej vedno vršili in ji bomo spričo težjega gmotnega položaja slovenskega študenta posvečali še večjo pažnjo.

Druga naloga. Intenzivno kulturno vzgojno delo med tovariši srednješolci, inteligenco, delavci, kmeti in obrtniki s pomočjo predavanj, potujočih knjižnic, prireditvev akademij in literarnih večerov. Iz lanskega poslovnega leta ima društvo v tem pogledu bogate izkušnje. Priredilo je sedem uspešnih predavanj s povprečno udeležbo okrog 250 ljudi in en literarni večer, na katerem je sodelovala večina slovenskih umetnikov. Letos je zopet na programu ciklus predavanj in mladinska akademija.

Tretja naloga. Najožja povezanost z mladino, zlasti s srednješolsko, ki ji je treba prika-

zati položaj na univerzi, izglede in možnosti različnih študijev, uvesti abiturijente v življenje na univerzi.

Četrta naloga. Prireditve razvedrilnega in izobraževalnega značaja, kakor izleti, ekskurzije, igre, športne prireditve itd. Tudi v tem pogledu ima društvo izkušnje, ko je poleti 1935. priredilo ogled vseh ptujskih tovarn, ekskurzijo v mariborske obrate ob priliki Mariborskega tedna in ekskurzijo v Varaždin k »Tivarju« in v premogovnik Ladanje. Na programu so ekskurzije v Mežiško dolino, v Haloze, v Hrvaško Zagorje in v revirje.

Peta naloga. Najožja povezanost z drugimi krajevnimi akademskimi društvi, podpiranje borbe slovenskih študentov za njihove študentske pravice, kakor za Univerzitetno Biblioteko, za odpravo šolnin, taks in nove uredbe o tehničnih fakultetah; in končno — podpiranje borbe vse slovenske mladine — kmečke, vajeniške in delavske — za njihove pravice do znosne eksistence, do mladosti in do svobodnega razvoja vseh duševnih in telesnih sil.

Moči, aktivnosti in borbenosti, ki je bila in bo potrebna za izvedbo teh nalog, črpamo v prvi vrsti iz naše solidarnosti, iz medsebojne ravnopravnosti, radi tega, ker ne delamo nobenih drugih stvari, kakor tiste, ki so skupne nam vsem, ki živo zadevajo in aktivizirajo nas vse.

Najodločnejše odklanjamo delo neznatne skupine slovenskih akademikov, ki polaga težišče svojega dela na politično borbo proti neki drugi politični skupini akademikov.

Nas ne zanima toliko, kaj nam preti ali ne preti v neznani bodočnosti, nas v prvi vrsti zanima, kaj nam preti danes, kaj se nam jemlje že danes, kaj se nam je že vzelo.

Nam ni prvo, kdo se bori za naše pravice, temveč, ali se sploh bori ali ne, in če se bori — v koliki meri se bori. Vsak nasprotnik študentskih interesov bo razkrinkan v teku borbe za te interese. Danes pa ni nihče upravičen, odrekati komurkoli pravico do te borbe.

Nasprotno pa pozdravljamo tiste slovenske študente iz najrazličnejših političnih taborov, ki so šli preko in mimo ozkega okvira politične borbe v borbo za skupno študentsko stvar. Izhodišče njihove borbe ni za večino slovenskih študentov, brezsmiselna, otročja politična borba. Izhodišče njihove borbe je neznan slovenski študent, ki se mora dnevno boriti za golo eksistenco, za hrano, za obleko, za razsvetljavo, za zdravje, za denar, za šolnine in takse, tisti študent, ki ne stoji v prvih študentskih vrstah, ki ne gleda pasivno in z nasmehom na naše politične prepire, tisti študent, ki je danes bolj kot kdajkoli potreben, da se organizira in aktivizira za borbo zase, za svoje najelementarnejše pravice, kakor je svobodno in brezplačno šolanje.

danes je potrebno, da se tudi študentje pravočasno začnemo boriti za svoj obstanek in napredek. Prvi predpogoj uspešnosti te borbe pa je naša skupnost. Ta skupnost je danes na pohodu in nihče je ne bo mogel streti, če jo bomo dovolj vztrajno in odločno gradili v teku našega dnevnega dela in dnevnih borb.

Društvo Jugoslovanskih akademikov v Ptuj.

Ta resolucija se pošlje vsem krajevnim študentskim društvom v Sloveniji, akademskim, kulturnim in strokovnim društvom v Ljubljani in uredništvom sledečih časopisov za objavo: »Akademskemu Glasu«, »Naši misli«, »Naši volji«, »Straži v viharju« in »Mladim potom«.

VEČER SLOVENSKE UNIVERZE V MARIBORU.

M. V.

Dne 16. decembra preteklega leta je priredila »Ljudska univerza« v Mariboru večer o slovenski univerzi. Namen večera je bil podati sliko naše univerze, kot jo gledamo študentje, in zato so predavali tudi akademiki sami. Zgodilo pa se je, da so bili v dvorani sedeži, kjer sedijo navadno »vrhovi«, nezasedeni in da smo se znašli v njej skoraj sami mlajši intelektualci, ki smo jo pa vseeno nekako napolnili. Mariborski akademiki smo dobro čutili, koliko nam bo še treba dela, da bomo za svojo univerzo in za svoje študentske borbe zainteresirali široke sloje, od katerih pričakujemo in moramo tudi dobiti opore.

Kljub raznim pomanjkljivostim pomeni ta večer za mariborske akademike uspeh in vzpodbudo za delo.

Večer so tvorili trije referati.

V uvodnih besedah je tov. Peterin govoril o namenu tega večera, povedal je, da ne smemo gledati v univerzi ustanove, ki služi le tistim, ki se na njej učijo oz. na njej študirajo, ampak, da je last vsega naroda, da je njegova vrhovna kulturna institucija. Naloga akademikov je, da ustvarjajo tesnejše stike med univierzo in ljudstvom, da univerzo popularizirajo. Obljubil je kot predsednik »Društva jugoslov. akademikov« v Mariboru, da bo društvo v tem pravcu delovalo in se je zahvalil Ljudski univerzi za prireditve tega večera.

O kulturnem pomenu slovenske univerze je referiral tov. Cvetko. Dobro je utemeljil potrebo slovenskega naroda po svoji univerzi. Podprl je to še z najnovejšo statistiko, iz katere smo videli, da je sorazmerno z drugimi državami, število univerz pri nas premajhno. Prišel je na znanstveni pomen univerze, govoril je o iskanju resnice, ki mu naj univerza služi, mestoma se je spuščal v problematična vzporna izvajanja, ki skoraj da v referat niso spadala. Pogrešali smo jasne besede ravno o slovenski univerzi, pogrešali smo dejstev, mesto katerih nam je nudil preveč poduhovljenja, tako da so nam na koncu začela rasti kar krila, kakor je nekdo iz občinstva zlobno pripomnil.

Nasprotno je izzvenel tretji referat. Tov. Androjna nam je kazal položaj študenta na naši univerzi. Tu so govorile številke, ne teorije. Slišali smo o šolninah, o taksah, o pomanjkanju prostorov, o potrebi knjižnice, o nepopolni medicini in tehniki in dobro smo videli posledice: Na naši univerzi je le 2% sinov in hčera delavcev in le 29% sinov in hčera s kmetov, akoravno tvorijo zadnji sami nad 60% prebivalstva Slovenije. Večina študentov je prisiljena, da se več ali manj sama briga za svoj obstanek. Primorana je, da študira le za diplomu in za čimprejšnjo službo. Pri izbiri študija odločajo v prvi vrsti izglede na službo, potem šele veselje do poklica.

Podal je še pregled akademskih društev, ki dajejo študentu forum za javno udejstvovanje in pregled študentskih borb. Navajal je podrobneje borbo za knjižnico, za popolno medicinsko fakulteto, za izpopolnitev tehnike, borbo proti šolninam, proti novi tehniški uredbi in je približno takole končal:

»S šolninami, taksami in raznimi uredbami se uvaja ekonomski numerus clausus na naši univerzi.

Z nezadostnimi dotacijami s strani države grozi naši univerzi v njenem razvoju zastoj.

Od odprave teh problemov zavisi rešitev socialnega vprašanja našega študenta in naše univerze ter s tem nujno tudi njen kulturni nivo.«

SODIŠČE ZA UNIVERZITETNE SLUŠATELJE SPET POSLUJE.

Na rektoratski deski visi naslednja objava:
»Sodišče za univerzitetne slušatelje v Ljubljani. Št. 9636.

VABILO

Na obtožbo gospoda rektorja univerze Kralja Aleksandra I. v Ljubljani od 6. decembra 1935, št. 1406/35, se bo vršila pred sodiščem za univerzitetne slušatelje v soboto 25. januarja 1936 ob 10. uri v sobi univerzitetnega sekretarja disciplinska razprava zoper Svetlina Arna, rednega slušatelja tehniške fakultete, in Turnška Viktorja, bivšega rednega slušatelja tehniške fakultete, razprava zaradi disciplinskih prestopkov, zagrešenih na občnem zboru Akademске akcije za izpopolnitev univerze dne 25. maja 1935.

Na to razpravo se vabijo:

1. Svetlin Arno, redni slušatelj tehniške fakultete, kot obtoženec,
2. Turnšek Viktor, bivši redni slušatelj tehniške fakultete, kot obtoženec,
3. Ravnihar Evgenij, redni slušatelj pravne fakultete, kot prič.

Vsi vabljeni se morajo ob označeni uri zglasiti v sobi univerzitetnega sekretarja, da se izognejo disciplinskim posledicam morebitnega izostanka.

V Ljubljani, dne 22. januarja 1936.

L. S.

Predsednik disciplinskega sodišča za slušatelje:

K. Ozvald l. r.

Razglašeno od 22./I. do 25./I. 1936 do 16. ure. Zadnjič so podobna vabila visela na rektoratski deski skoraj pred tremi leti za časa vlade JNS. Stvar sama, zaradi katere je napovedana razprava, je tudi precej stara, saj se je izvršila

maja 1935. Takoj nato je rektorat uvedel preiskavo in iz krogov univerzitetne uprave so prišle verodostojne vesti, da ti študentje, sedanji obtoženci, ne bodo postavljeni pred sodišče. Jeseni 1935. pa je rektorat pozval Akademsko Akcijo, da mu predloži ves material, na katerem temeljijo očitki študentov proti g. dr. Pirkmajerju. Odgovor Akademске akcije so podpisala tudi vsa strokovna društva.

Vprašujemo se: Ali je ta obtožba v skladu s celotnim dejanskim potekom dogodkov?

V POJASNILO.

Francoski konzulat v Ljubljani nam je poslal naslednje pojasnilo k našemu članku »Kako postaneš inženir«.

V zadevi »Institut Polytechnique de Paris« smo brali v dveh listih gotova poročila; da ne bo napačnega razumevanja, si usoja sporočiti konzulat Francije sledeče:

1. »Institut Polytechnique de Paris« je zasebna ustanova za pouk potom dopisovanja;
2. nima ničesar skupnega z nobeno univerzo Francije in se ne more zamenjati z »Ecole Polytechnique« v Parizu;
3. ako daje diplome, ne morejo imeti nikake vrednosti in veljave;
4. končno se pripominja, da izdaja »Institut Technique de Normandie«, ki zavisi od fakultete »des sciences« univerze v Caen-u, departement Calvados (ne pa: Cannes, departement Alpes-Maritimes, kjer ni univerze), diplome za »Ingenieur-Electro-Mécanicien«, ki so priznane od francoske države.

Pri tej priliki si usoja opomniti konzulat Francije, da v Franciji diplome ali potrdila, ki jih izdajajo zasebne učne ustanove, nimajo nikake javne veljave; le univerze in šole, ki so od države priznane, imajo pravico dajati diplome ali potrdila.

AKADEMSKI AKCIJI ZA IZPOLNITEV UNIVERZE V LJUBLJANI.

Iz časopisnih poročil posnemam, da je na zadnjem občnem zboru Vašega društva izrečena tudi trditev, da je rektorat porabil kredit, namenjen adaptaciji podstrešnih prostorov glavnega univerzitetnega poslopja za dijaško čitalnico, za popolnoma druge namene, namreč za popravilo strehe in fasade glavnega univerzitetnega poslopja. Ta očitek je mogel vzbuditi v dijaštvu mnenje, da je rektorat nekako na nepravilen način odvezal denar, namenjen študentom, njegovemu prvotnemu namenu ter ga porabil v druge svrhe.

Navedena trditev ne odgovarja dejstvom.

V prvi polovici novembra 1934 je povabil tedanji pomočnik bana gospod dr. Pirkmajer k sebi takratnega rektorja gospoda profesorja dr. Ramovša in je sprožil misel, naj bi univerza zaprosila pri ministru prosvete za kredit v znesku kakih 250.000 Din za popravilo močno defektne strehe in fasade glavnega univerzitetnega poslopja.

Rektorat je na to z dopisom od 16. novembra 1934 zaprosil ministru prosvete za kredit za popravilo strehe in fasade glavnega univerzitetnega poslopja.

Na to zaprosilo je rektorat prejel od ministru prosvete dopis od 1. februarja 1935, s katerim ministru prosvete naroča, naj se predloži plan in proračun, sestavljen od tehničnega oddelka banske uprave.

Z dopisom od 9. februarja 1935 je rektorat zaprosil tehnični oddelek kralj. banske uprave dravske banovine, naj izdela tak načrt in proračun.

Tehnični oddelek kralj. banske uprave dravske banovine je tej prošnji ustregel z aktom od 10. aprila 1935. Proračun za popravila je znašal Din 277.449,32.

Rektorat univerze je načrt in proračun, izdelan od tehničnega oddelka kralj. banske uprave predložil ministru prosvete dne 13. aprila 1935.

Z dopisom od 18. maja 1935 je ministru prosvete rektoratu sporočilo, da se kredit po partiji 209 budžetskih dvanajstlin za mesec april—julij 1935 (popravila zgradb, ki spadajo pod ministru prosvete) poveča za znesek 277.449,32 Din, in sicer za popravilo fasade in strehe univerzitetnega poslopja v Ljubljani.

Ta kredit je bil nato otvorjen in zaprosena popravila so se izvršila.

Ker je licitacija imela ugodnejši uspeh, kot je bilo pa proračunano, so se za ostanek dovoljenega naknadnega kredita izvršila še nekatera manjša, a zelo nujna popravila (popravilo centralne kurjave, slikanje nekaterih prostorov itd.).

Kakor je iz vsega tega razvidno, ni bilo nikjer in nikoli govora o kaki adaptaciji podstrešnih prostorov za dijaško čitalnico.

Akcija za adaptacijo podstrešnih prostorov za dijaško čitalnico se je vodila popolnoma ločeno pri kralj. banski upravi, vendar žal ni imela željenega uspeha po mojem utisu iz dveh razlogov: prvič zato, ker ni bila taka adaptacija z ozirom na doseženi rezultat predraga — veljala bi namreč kakih 150.000 Din, drugič pa zato, ker bi se z adaptacijo podstrešnih prostorov pokvarila strešna fasada univerzitetnega poslopja v Gosposki ulici.

Da se ne bo še dalje vzdrževalo napačno mnenje dijaštva, kakor da je rektorat denar, namenjen dijaškim potrebam, porabil za drugačne namene, Vas prosim, da blagovolite vsebino tega dopisa na primeren način dijaštvu sporočiti.

V Ljubljani, dne 14. dec. 1935.

Rektor: Samec l. r.

PROSTO POT SPOSOBNIM.

(Odgovor na članek »Učiteljski inženir na pedagoško, drugam ne«.)

Ako bi hotel odgovoriti tov. T. A. v vseh točkah, v katerih se ne strinjam z njim, bi v kopici protargumentov stopil nekoliko v ozadje problema, za katerega prav za prav gre: problem diplomiranih učiteljev na univerzi. Zato se bom držal le tega, kar je neposredno v zvezi s tem vprašanjem.

Najprej ugotavljam, da tov. T. A. povsem priznava, da imajo tovariši z učiteljskih šol upravičen dostop na pedagoško. To najboljše karakterizira njegov stavek: »Da imajo učiteljski inženirji glede pedagogike res prednost pred drugimi, je treba objektivno priznati...« Prav to pa, da bi učit. abit. imeli dostop na pedagoški oddelek, je bilo svojčas sporno, prav proti temu je bila v ZSAU sprejeta najbolj netovariška in neobjektivna resolucija. V prvi točki, namreč da smejo učit. abit. na pedagoški oddelek, smo si torej s tov. T. A. edini. Upam, da tov. T. A. pristane tudi na konsekvence, ki sem jih iz tega izvajal: pokreniti je treba akcijo, da se paragraf 50, ki velja le do leta 40, podaljša...

Sedaj gre za drugo stopnjo. Ali naj namreč imajo učiteljski abiturienti dostop tudi na druge oddelke filozofije? Tov. T. A. pravi: Ne! Pri tem pa ni upošteval (menda ne iz zlobe), da sem v svojem članku dejal: če treba z dopolnilnim izpitom. Meni se ta dopolnilni izpit nikakor ne zdi važen, ker more imeti uspehe v kateremkoli studiju itak le tisti, ki ima dovolj »predizobrazbe« za svoj studij. Mislim pa, da kdor se iz določenih predmetov pripravlja na kak dopolnilni izpit, iz tega resnega studija profitira prav gotovo vsaj toliko, kolikor je srednješolcev v svojem nesistematičnem delu na srednji šoli? (Koliko — objektivno preglejmo, tov. T. A. — abiturientov gimnazijcev pa zna zares — latinski ali pa tiste različne račune, ki si jih naštel?). Akcent je torej na dopolnilnem izpitu — to zato, da nihče ne more imeti pomislekov glede predizobrazbe. — Pa je še nekaj: nam primanjkuje na srednjih šolah (in na to mislimo) — pedagoško verziranih učnih moči. Zakaj naj ne bi učitelj postal preko univerzitetnega studija strokovni profesor (za vse predmete to velja) na učiteljskih šolah? Menim, da bi to bila edina pravilna pa tudi edina naravna pot. To se izvaja z uspehom že v mnogih državah. Kakšen nesmisel je vendar to, da na učiteljskih šolah predavajo različne predmete profesorji, ki nikoli niso bili na teh šolah, ki nimajo pojma ne o učiteljskem poklicu, ne o pedagogiki? Da pa pomeni biti v stroki bolj praktično verziran — bolj površno verziran (trditve tov. T. A.) je tak nonsens, ki dokazuje samo absolutno ignoranco tov. T. A. Odgovor na ta nesmisel ne spada v okvir tega članka.

Zaključujem: ne zdi se, da učiteljem manjka predizobrazbe za studij ostalih filozofskih strok (učitelji so steber eksaktne filozofije na naši univerzi! Hic!). V kolikor pa se to komu zdi in je res, na pr. za lingvistiko, naj se uvedejo dopolnilni izpiti — in se da s tem prosto pot učiteljem na vsej filozofiji. To zato, da bodo na učiteljske

šole prišli profesorji, ki so sami studirali na teh šolah in imajo s poklicem in teorijo pedagoga ožji kontakt. Učiteljem prosto pot na filozofijo, potem pa kot profesorji na učiteljske šole!

Potem pa je tov. T. A. prišel do zaključka, da bodo učitelji, ko si enkrat pribore prosto pot na filozofijo, silili na tehniko. Tega nisem trdil, tega, kolikor mi je znano, tudi moji tovariši učitelji ne zahtevajo.

Jaz osebno pa sem tu mišljenja: prosto pot sposobnim. Če se izkaže, da bi slučajno učiteljski abiturient imel veselje — in sposobnost — za tehniški studij — zakaj naj ne bi studiral? Če je sposoben, bo prodril, če ni, bo propadel. Razen tega pa ne bi bilo napak, če bi dobili tehnike s pedagoško izobrazbo — za učne moči na strokovnih šolah. Poudarjam ponovno, da je to moje mišljenje, ki ga pa v prvem članku nisem izrazil.

Toda resnični razlog, zakaj je tov. T. A. proti vstopu učiteljev na druge stroke, se je kljub temu, da sem prav ta moment v svojem prejšnjem članku postavil ob steno, prav jasno manifestiral: »Proti temu imam socialni (!) argument. Zakaj naj bi manj izobraženi odjedali kruh (!) vrednejšim in to celo v današnjih razmerah, saj polovičarjev je žal tako preveč!« — Vsa čast, tov. T. A.: pravo misel, ki za tem stavkom tiči, si spretno maskiral. Pa priznajmo jo: na besedah »odjedali kruh« je akcent. In to imenuješ »socialni argument«? Dovoli, da ti pojasnim: kdo tako rešuje socialno vprašanje, vprašanje brezposelnosti, je asocialen.

Pred zaključkom še nekaj: ves naš šolski sistem je zgrešen (o tem morda drugič) in v tem je iskati vir, da sploh lahko pride do takih — polemik.

Odgovor na ostala izvajanja tov. T. A., ki ne spadajo v okvir našega problema, pa na drugem mestu.

A. N.

IZ DOMA VISOKOŠOLK.

Dne 18. januarja t. l. se je vršil članski sestanek v Domu visokošolk. Svoja poročila je prebrala tovarišica predsednica, ki je poročala, da je društvo »Dom visokošolk« vstopilo v »Banovinsko žensko zvezo« in navezalo z njo sodelovanje. V ta namen je bila delegirana tovarišica Slavica Lenar, ki ima dolžnost sodelovati na vseh sejah »Banovinske ženske zveze«, ki se nanašajo na delo »porodnih sobah«, ki jih Zveza namestava vpeljati po vseh občinah. Tovarišica ima tudi dolžnost po svojih močeh pomagati Zvezi v njenem delu. — Ker se Zveza zanima za življenje in stremljenje visokošolk sploh, je zaprosila, da društvo izdela celotno sliko položaja, stremljenj in upov visokošolk. Ta referat je bil poverjen tovarišici Pirnat Zlati, ki bo predavala o tem v radiu. — Tovarišica tajnica je poročala o različnih prošnjah za podporo na mestno občino, banovino, državni senat in narodno predstavništvo. Položaj doma je odvisen od tega, kako se bo našim prošnjam ugodilo. Kot je razvidno iz poročila tovarišice blagajnice se »Dom« nahaja v skrajno slabih materialnih razmerah.

Na nadaljnjem programu so bili sledeči predlogi: Za dopolnitev izobrazbe se bodo uvedle stalne referentke posameznih časopisov in revij, ki bodo iz stališča različnih svetovnih nazorov podajale mnenja o vseh aktualnih svetovnih in domačih vprašanjih. — Za pomoč srednješolkam, ki si morajo v današnjih težkih prilikah izbiti poklice, bo posebni oddelek vršil informativna predavanja o vseh vrstah nadaljevalnih šol in bo skušal dognati s pomočjo statistike in razgovorov z merodajnimi faktorji, kateri poklici dajejo največ možnosti zaposlitve. S tem bodo pomagale v prvi vrsti podeželskim in malo-moščanskim otrokom, ki nimajo toliko vpogleda v javno življenje. Program dela je na ogled na naši deski v avli.

Vse sodelavke so dobrodošle! Priporočamo tudi kolegom, da za moški naraščaj podvzamejo slično delo.

Nadalje je bilo predloženo sodelovanje z društvom »Kmečkih fantov in deklet« po programu, ki ga priobčimo drugič. — Ker se tovarišice zanimajo za vprašanje kriminala mladoletnikov, bo o tej temi več predavanj, za katera bodo naprosile strokovnjake. — Tovarišica Vida Šturmovna je poročala o pripravah za akademijo s plesom, ki jo namerava »Dom visokošolk« prirediti meseca februarja. Akademiji je želeli dobrega uspeha, da vsaj malo pomaga sanirati materialne težave doma.

TO SO VAM BILE POČITNICE

The New University, Božična številka, Dec. 1935, št. 10.
Dogodivščine na Balkanu na N. U. S. potovanju
(National Union of Students).

Skupina enajstih angleških študentov, med njimi pet deklet se je vrnila po šesttedenskih počitnicah iz Jugoslavije, kjer so srečali medveda, lisice in druge živali, običajni na peščenini v Donavi, se vozili po splavih čez brzice, srečali kače, hodili ure dolgo z bakljami, vpili, da bi se ubranili volkov, zaklali ovco, jo spekli na ražnju ter jo snedli, zadeli ob skalo v Jadranskem morju, toda rajši berite sami:

Donavska ladja, ki vozi med Budimpešto in Beogradom je običajna na sipini. Vso noč je mirovala. Sele zjutraj jo je sprostil vlačilec, šele potem ko se je kapetan sporazumel, da plača za vlačenje Din 3000. V Višegradu se je družba spravila na 70 čevljev dolg splav na Drini, ki ima nešteto brzic. Nekega jutra smo prišli v tesen. Vsak si je moral hitro opriti nahrbtnik in pustiti vse ostalo, sicer bi nas divji tok odnesel. Naslednjega jutra je bila nevihta, poleg tega smo zavozili na plitvino. Splav se dve uri sploh premaknil ni.

V samotnih krajih smo se posluževali jestvin, ki so nam bile dosegljive. V neki vasi smo Angleži živeli ob dieti: kruh z marmelado, riž, poridž in ljubenice. V Peruču so nam kmetje dejali, da nam ne morejo postreči z jedili. Vendar so imeli drobnico. Zaklali so jaguže, ga očistili ter spekli na ražnju. Jedli smo ga z mešanimi občutki. Sarajevo, kjer se je svetovna vojna začela, nam je proti pričakovanju precej nudilo. V turški četrti nam je šejk dervišov dovolil, da gledamo verske ceremonije pod pogojem, da se dostojno vedemo. Eno uro nas je mučil v vroči soparni sobi. Prebadal si je lica z bodali, skakal bos po konici meča itd. Ves čas je sodelovalo deset pomočnikov v najbolj divji vnevi.

Posetniki pa nismo občutili drugega kakor zabavo. Medtem so žene šejkovega harema gledale skozi lesene ograje in nič jih ni spravilo iz njih neobčutljivosti.

Ko se je končal »ples«, je šejk zahteval Din 250. Hodil je okoli nas s skledico in nabral zaželjeno vsoto.

Mostar se nam pa je vtisnil v spomin — med drugimi — hotelski detektiv, ki je zasledoval našo družbo in jo obdolžil, da je ukradla plahto, med tem ko smo prenočevali. Sele, ko smo mu zagrozili, da se bomo pritožili na britanskega konzula, nas je zapustil.

Cesto smo morali potovati peš, konji so nam tovorili prtljago in hrano. V neplodnih krajih so bili marsikateremu izmed nas neprecenljivi, kajti njih repi so nam služili v to, da so nas potegnili čez apneniški »kras«, ki daje nogi slabo oporo.

Blizu bosanske meje so naši konji vzbudili sum graničarjev. Ustavili so našo družbo misleč, da smo tihotapci in hoteli izvedeti za kaj potujemo v mraku.

Ker se je izkazalo, da voda v studencu ni zdrava, smo morali hoditi 13 ur čez oddaljene hribe, brez hrane in vode, dokler nismo odkrili drugega studenca. Zadnje tri ure smo se spuščali 5000 čevljev v temo. Karavana se je vila skozi nevidne poti v smrekove gozdove. Edina svetloba sta bili nezadostni luči dveh bakel.

Tu smo srečali medveda in nekaj kač in sleherni z vodnikom na čelu je pel glasno, da bi preplašili volkove, za katere so vedeli, da se klatijo okrog.

Ponoči smo taborili. Postavili smo ognje proti volkovom. Toda pomoči ni bilo proti grabežljivim domačim gonjačem. Ceprav smo jih uvrstili na čelu kolone, so vendar hoteli opleniti naše nahrbtnike. Čim se je zmračilo, so se že potikali okoli nas in gledali, kje bi kaj izmaknili.

V drugih so pustili samo dekleta v hišo, moški so morali čakati zunaj. Neko noč, ko smo taborili na vrhu gore (sneg smo topili za pitno vodo), je stekla mimo nas tropa desetih lisic in izkazalo se je, da je pravkar zapustila mrhovino mladega konja, katerega je oglodala do kosti.

Na povratku smo bili teden dni ob Jadrano, vzdolž dalmatinske obale od Dubrovnika do Reke in Benet. Blizu Šibenika (Dalmacija) je parnik zadel ob skalo. Mi smo spali na krovu, toda predno smo zvedeli, kaj se godi, je že moštvo privrelo iz ladje; kot podgane, skakali so čez nas in pripravljali rešilne šolne. Sele oficir jih je z revolverji (at revolver point) spravil nazaj. Izkazalo se je namreč, da je bila škoda neznatna in ladja je lahko nadaljevala svojo pot.

Nasproti Sušaku, ki je blizu Reke, smo zapazili čoln, ki je imel za zastavo na jamboru hlače. Ko se

je približal parnik, smo opazili v čolnu človeka, ki je hitro snel »zastavo« in si jo oblekel.

Odpovedal mu je motor in prosil je, ker se je mračilo, da ga odvedejo v najbližjo luko.

Stroški šesttedenskih počitnic so bili 33.10 dolarjev iz Londona in nazaj. Vse vključeno. Počitnice bomo ponovili prihodnje leto.

Doré Silverman.

IZ ZAGREBSKIH LISTOV.

»Novosti« od 15. t. m. poročajo, da je preložen pričetek predavanj na univerzi na 19. t. m. Proračunski krediti za zagrebško univerzo so bili naknadno znižani za približno 300.0000 Din. Zato je sedaj, 3 mesece pred pričetkom novega proračunskega leta, zmanjkalo sredstev za kurjavo, razsvetljava, vodo in plin. Če ministrstvo ne bo pravočasno odobrilo potrebnih izdatkov, bo večina akademikov zagrebške univerze ob zimski semester.

»Jutarnji list« od 15. t. m. poroča, da je produkcija premoga v premogokopih TPD padla v letu 1935. na 1.000.131 ton od 1.010.264 ton v letu 1934. Prodaja je pa padla v istem času na 983.456 ton od 1.014.539 ton. Radi tega je zaloga narasla in dosegla lani največje število ton v zadnjih 3 letih.

•БУДУЧНОСТ ЈУГОСЛОВЕНСТВА•

se imenuje najnovejši mesečnik, ki ga je začel izdajati v Beogradu Božidar Stojanović. V podnaslovu je zapisano: naučnomo-nrosvetni list za jedinstvo nisma književnog jezika, dyxa i osehaња. Da ga lahko čitamo ima ob strani pripisano »jugoslovensko hiriasko -aatinsky azbyky«. Ta je: A a, B b, V v, G r, D d, B h, E e, Ž ž, Z z, I i, J j, K k, L l, M m, N n, H h, O o, P p, R r, S s, T t, F f, X x, U u, Č č, Q q, Š š, M m. List je ves pisan s tako pisavo v srbskem jeziku (ekavščina) in vsebuje članke, ki obravnavajo »zgodovino« in »kulturni razvoj južno-slovanskih narodov. Čudne stvari prikazuje urednik kot zgodovinska dejstva, prepričuje čitalca o potrebi enotne pisave, ki naj bi bila prva osnova za naše narodno in versko edinstvo. Vsekakor se zdi piscu teh člankov, da naš narod še ni dovolj edin, medtem ko mi vidimo, da mu je edinstva celo preveč. Najboljša »trditve«, da je ta nova pisava potrebna je pač ta, da to pismo izpolnjuje higijenska in estetka zahteva. Brezdvoma so pristaši narodnega edinstva mnogo pridobili. Doslej so pisali taki časopisi v vseh treh jezikih, odlej pa bodo lahko uporabljali »cirilo-latinico«. Ta bo zlasti prav prišla našim kolegom okoli »Naše misli«, prav gotovo pa je ta pisava primerna za »Pohod«.

G. Božidar Stojanović pa ničesar ne govori o Bolgarih, kljub temu, da priobči na prvi strani sliko Stamboljskega poleg slike kralja Alesandra I. in Strossmayerja. Kaj misli list o bolgarskih črkah я, ю, ъ, ѝ, ш? Kadar bo »Budućnost jugoslovenstva« »ugodno« rešila razmerje med hrvaško in srbsko pisavo in prepričalo o tej nujnosti tudi Bolgare, takrat bomo tudi Slovenci spoznali, da je že menda tako prav, da nam ni treba biti več samostojen narod in se bomo skušali »pobotati« z Božidarjem Stojanovićem.

UZF: PREDAVANJE O SPOLNIH BOLEZNIH.

Univerzitetni zdravstveni fond je v četrtek 16. januarja priredil v mineraloškem seminarju na univerzi predavanje o spolnih boleznih. Predavanje je otvoril tov. Celik, ki je napovedal tudi naslednja predavanja: 22. januarja se bo vršilo v zbornici predavanje o jetiki, pozneje pa še o prehrani, športski higijeni itd. Predavanje o jetiki naj bo uvod za osnovanje akademske protituberkulozne lige, ki bo to našo največjo socialno bolezen skušala zatreti z ustanovitvijo akademske protituberkulozne ambulante.

Po uvodnih besedah tov. Celika je prevzel besedo primarij g. dr. Demšar, ki je za svoja izvajanja žel topel aplavz. Naravnost razveseljivo pa je bilo dejstvo, da se je predavanja udeležilo okoli 150 tvarišev.

NA PREDAJNI SEJI ZVEZE STROKOVNIH KLUBOV TEHNIŠKE FAKULTETE V LJUBLJANI,

ki se je vršila dne 10. decembra 1935. je bil sestavljen sledeči odbor: predsednik Torker Ivan, elek.; podpredsednik Vitek Josip, grad.; tajnik Sentjure Slavo, rud.; zapisnikar Roje Lojze, arhitekt; blagajnik Stucin Dušan, kem.; knjižničar Črnigoj Adolf, elek.; arhivar Brnčič Hrvoje, arhitekt; referent za pred. Hartner Drago, elek.; delegat pri Z. F. Muha Gašper, grad.; delegat pri A. P. D. Koharič Ivo, rud.; ref. za fer. prakse Modic Leon, kem.

MOZEM ZNANOSTI.

Filozofu:
Z učenostjo svojo, učenjak, mi že presedaš,
z bistvogledno ti metodo kaj ne bistro gledaš.
Pedagogu št. 1:
Pred tabo pusta bila pedagoška je planjava,
za tabo — ne sadov — le večja bo zmešnjava.
Pedagogu št. 2:
Hoteč, kipar, iz ila ustvariti kar celega človeka,
spod prstov ti slabotnih je ušla — pokveka.

STREMUHOM.

Ni po znanosti napadlo vas veselje,
le za koriti silijo vam skrite želje.
Trubadur.

NATECAJ ZA NAJBOLJSO NOVELO IZ SODOBNEGA STUDENTOVSKEGA ŽIVLJENJA.

Uredništvo A. G. je sprejelo sedem novel iz študentovskega življenja. Najboljšo objavimo v eni izmed prihodnjih števil.

Topel kotiček,
mladinsko časopisje, čaj, kava in dobro
peclvo Vas čakajo
pri Tonki
podružnica Pelicon,
prej Eržen; Zvezda

/muči

že od Din 145.— kompletne, s stremeni in palicami, a

drsalke

že od Din 80.—, pa tudi vso opremo kupite pri tvrdki

A. GOREC, D. Z. O. Z.

LJUBLJANA, poleg nebotičnika.
Akademiki uživajo poseben popust!

ITALIJA.

Posvetitev rimskega univerzitetnega mesta.
Oktober 1935 je bila posvečena Citta univerzitaria (posnetek pariške), ne sicer v tem obsegu, kakor je bilo prvotno nameravano (radi zunanjepolitičnih vzrokov). Tisk je namreč že od pomladi napovedoval svečanosti, ki so pri naših sosedih pri takih prilikah običajne. Dva dni je trajal program. Prvi je bil posvečen političnemu delu, saj je sam Duce govoril v Auditoriumu Maximum pred univerzitetnim profesorskim zborom, častnimi gosti, sekretarji Guf-a (grupi univerzitarii fascisti), ki jih postavlja prosvetno ministrstvo in črnimi srajcami.

Duce se je pojavil v uniformi najvišjega komandanta fašistične milice. Imel je kratek vojaški govor:

»Ne smemo pozabiti, da nastaja nova rimska univerza, danes 21. oktobra, medtem ko zveza egoistov in plutokratov v Zenevi zaman poskuša, da ustavi korak mladih črnosrajčnikov. Spričo gospodarske blokade, ki jo morajo vsi kulturni narodi občutiti kot največjo sramoto in katero prvič poskušajo proti italijanskemu narodu, zoperstavimo mi neomajen odpor in našo železno odločnost. Vi moji pogumni tovariši, Vi boste stali v prvih vrstah. Vi boste iz te italijanske univerze kakor tudi iz ostalih branik duha in orožja, z obojnimi bomo sigurno dosegli zmago.«

drugi dan je govoril Njegovo Veličanstvo kralj Emanuel, kateremu je bil podeljen častni doktorat.

Univerza sama je izven mesta. Obsega več središč: sportno (Forum Mussolini), umetnostno Valle Giulia, kjer se nahajajo vse inozemske umetnostne akademije, antično s cesarskim forumom in končno univerzitetno mesto samo. Poslopje rektorata ima na pr. avlo za 3000 oseb, neštete predavalnice, laboratorije, knjižnice, sportna igrišča, studentovski dom in kasarno za univerzitetno milico.

Po »Deutscher Student«, decemberska številka.

AVSTRIJA.

Dne 27. novembra 1935 je ministrstvo prosvete imenovalo vodje avstrijskega študentovstva. Nova uvedba posnemna italijanski sistem. V Italiji obstajajo od zmage fašizma le Grupi univerzitarii fascisti (GUF), ki so vsi imenovani od vlade; druge organizacije sploh ne obstajajo.

Zanimivo je, iz kakšnih ljudi te organizacije sestojijo. Namestnika vodje visokošolstva sta cand. iur. in cand. ing., vodje oddelka za državopolitično, narodnogospodarsko in kulturno šolstvo so doktorji. Vodja oddelka za inozemstvo je cand. iur., oddelka za telesno vzgojo poročnik v p., vodja tiska in propagande doktor, gospodarskega in podpornega oddelka pa cand. iur.

Na posameznih univerzah na Dunaju cand. iur., cand. ing., cand. cult. techn., cand. vet. med., v Grazu docent, doktor in ing., v Innsbrucku cand. iur., v Salzburgu cand. teol.

Komentar, ki ga daje oficijelni avstrijski študentovski list Akademische Nachrichten, je sledeč: v tem, da si študentovstvo ne voli več svojih funkcionarjev ter jih postavlja od sedaj naprej ministrstvo prosvete, vidimo izrecno »skrb« države, ki jo posveča študentovskim organizacijam.

V Franciji študira največ inozemcev:
Poljakov 2543, Rumunov 1841, Nemcev iz rajha 1045, Rusov 667, Bolgarov 596, Kitajcev 422, Madžarov 254 itd. Po »Akademische Nachrichten«.

KLUB NEODVISNIH AKADEMIKOV »MLADI TRIGLAV«

ima v petek, dne 31. januarja ob 8. uri zvečer, članski sestanek pri Mikliču. Predava g. dr. Potrč o higijeni na vasi.

Knjigarna
Kleinmayr & Bamberg
Ljubljana, Miklošičeva c. 16
Telefon 31-33

- priporoča svojo bogato zalogo znanstvenih, strokovnih in drugih knjig v raznih jezikih. — Pri tem opozarja, da so vse knjige nemškega izvora sedaj za 25% (za četrtino) cenejše.
- Pri zanesljivem jamstvu dovoljuje odplačevanje v rednih mesečnih obrokih.
- Nakup dobroohranjenih antikvarnih knjig.

Urednika Vladimir Pavšič, Viljem Androjna, za uredništvo odgovarja Evgenij Ravnihar. — Izhaja vsak teden. — Ček. rač. Ljubljana, št. 16.465. — Izdaja konzorcij, predstavnik Viktor Turnšek. — Uredništvo in uprava: Ljubljana, Univerza. — Tiska tiskarna »Slovenija«, predstavnik A. Kolman. Vsi v Ljubljani.